

Warszawa, 19 września 2016 roku

Ministerstwo Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Wnioskodawca:
Karol Breguła
ul. Chałubińskiego 2/12
08-110 Siedlce

Petycja

Szanowny Panie Ministrze Jan Szyszko,

Działając na podstawie art. 63 Konstytucji RP wnoszę petycję o podjęcie działań celem usprawnienia wykonywania opracowanej i uchwalonej przez obecny Rząd ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz.U. 2016 poz. 352) poprzez podjęcie przez Ministra działań na rzecz publikowania przez tut. Urząd rejestru zawieranych umów przy pomocy Centralnego Repozytorium Informacji Publicznej – danepubliczne.gov.pl.

Ustawa ta otwiera możliwość korzystania przez wszystkich obywateli i przedsiębiorców z danych gromadzonych przez jednostki publiczne. Przy wykorzystaniu publicznych danych powinny powstawać nowe produkty, usługi czy aplikacje, a co za tym idzie, innowacyjna gospodarka i miejsca pracy. Odpowiednio przygotowane dane, nadające się do ponownego wykorzystywania, są dziś traktowane na równi z kapitałem lub siłą roboczą. Jednakże nie jest to możliwe do spełnienia w sytuacji, gdy zapisy ustawowe będą wyłącznie miały wyłącznie charakter formalny, a nie będą się przekładać na realne udostępnianie danych co do których istnieje oczekiwanie społeczne na ich udostępnienie, a samo ich ujawnienie nie narusza praw i wolności innych osób.

Dostrzegalny jest ogólnopolski trend zmierzający do automatycznego lub co najmniej zbiorczego publikowania danych finansowych. Umożliwienie realizacji prawa do informacji w tak istotnej sferze, jak informacja na temat finansów publicznych, stanowi wykonanie fundamentalnego postanowienia Konstytucji RP, tj. art. 4 Konstytucji, wedle którego władza zwierzchnia w RP należy do Narodu.

Dotąd realizowane jest to przede wszystkim, ale nie tylko poprzez publikowanie rejestrów zawieranych umów w Biuletynach Informacji Publicznej. Takie rejestry są publikowane przez wiele instytucji samorządowych, ale także przez niektóre instytucje poziomu centralnego m. in. Ministerstwo Energii, Ministerstwo Cyfryzacji, czy Rzecznika Praw Obywatelskich.

Zostało stworzone Centralne Repozytorium Informacji Publicznej. Jest to serwis, który ma za zadanie zgromadzić w jednym miejscu dane o szczególnym znaczeniu dla rozwoju innowacyjności w państwie i rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Dotąd nie został zamieszczony tam rejestr umów żadnego Ministerstwa, ale samorządy takie dane już tam publikują. Przykładowo można zwrócić uwagę na rejestr wydatków Urzędu Miejskiego w Gdańsku¹.

Występuje znaczne oczekiwanie społeczne w zakresie publikowania takich danych finansowych jak rejestry umów. W ostatnich dwóch latach dziesiątki spraw sądowych o rejestrach zawieranych umów zostało rozstrzygniętych korzystnie dla wnioskodawców. Niektóre z wsparciem Rzecznika Praw Obywatelskich². Jednak

1 <https://danepubliczne.gov.pl/dataset/rejestr-wydatkow-urzedu-miejskiego-w-gdansk>

2 Sprawa dostępu do informacji publicznej: RPO przyłączył się do postępowania w sprawie skargi obywatela na decyzję Szefa Kancelarii Prezydenta, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, 21 czerwca 2016 roku (

mocne wsparcie w tym zakresie zapewnia przede wszystkim inicjatywa Publiczny Rejestr Umów i Stowarzyszenie Sieć Obywatelska - Watchdog Polska. Wszystkie sprawy wskazują jednoznacznie na obowiązek udostępniania takich danych.

Dane na temat zawieranych umów wykazują znaczny potencjał gospodarczy. W przypadku ponownego wykorzystywania tego rodzaju danych możliwe jest np. przygotowanie zestawienia umów udzielonych przez urzędy na rzecz obranego przedsiębiorcy. Takie zestawienia pozwala na lepszą ocenę kontrahenta. To natomiast zwiększa pewności obrotu gospodarczego. Ułatwia także sporządzanie rzetelnych analiz antykorupcyjnych³. Już dziś niektórzy porównują ceny pomiędzy gminami i tak zaczyna się wspólne myślenie o tym jak wydać pieniądze najlepiej. Jednak publikacja tego rodzaju danych przez tut. Urząd, a także wykorzystanie technik komputerowych w związku z publikacją tych danych na portalu mogłoby znacznie usprawnić ten proces.

Takie publikowanie danych finansowych powoli staje się standardem w krajach europejskich. Warto choćby zwrócić uwagę na przykład z Słowacji⁴. Proaktywne publikowanie danych publicznych miało także ogromny wpływ na słowacki system zamówień publicznych⁵.

Taki rejestr umów winien mieć formę zestawienia podlegającego bieżącej aktualizacji w okresie co najmniej miesiąca i zawierającej podstawowe informacji o wszystkich umowach zawieranych przez wszystkie komórki organizacyjne tut. Urzędu. W tych zestawieniu powinny się znaleźć co najmniej następujące rubryki: (i) data zawarcia umowy, (ii) przedmiot umowy, (iii) podmiot, z którym zawarto umowę, (iv) wartość umowy, (v) okres obowiązywania umowy, (vi) komórkę Urzędu z jakiej działalnością wiąże się zawarcie umowy, (vii) numer NIP/REGON/KRS w przypadku przedsiębiorców. Docelowo rejestr winien zawierać informacje o wszystkich wydatkach dokonywanych przez Urząd.

Zrealizowanie postulatów niniejszej petycji nie powinno rodzić trudności, zważywszy na obowiązek bieżącego ewidencjonowania umów i prowadzenia księgowości w systemach komputerowych. Potwierdza to, że nie ma żadnych przeszkód technicznych do upublicznienia takich danych, więc obecnie chodzi o ich publikację i regularną aktualizację w portalu DanePubliczne.gov.pl.

Zważywszy na ogromny potencjał danych i równie duże oczekiwanie społeczne w zakresie publikowania danych finansowych niniejsza petycja jest racjonalna, a zatem zasługuje na niezwłoczne pozytywne uwzględnienie, o co niniejszym wnoszę.

Kończąc pragnę oświadczyć, że na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach wyrażam zgodę na publikację danych osobowych. Przypominamy też o – wyphywającym z art. 8 ust. 1 ustawy o petycjach – obowiązku zamieszczenia danych o petycji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Do wiadomości:

- Minister Cyfryzacji

<https://www.rpo.gov.pl/pl/content/sprawa-dostepu-do-informacji-publicznej-rpo-przylaczyl-sie-do-postepowania-w-sprawie-skargi>)

3 Adam Dobrawy, Praca nad lepszym rejestrze umów (wydatków) w Gdańsku, Blog Dobrawego, 9 kwietnia 2015 roku (<https://ochrona.jawne.info.pl/2015/04/09/praca-nad-lepszym-rejestrem-umow-wydatkow-w-gdansk/>)

4 Bartosza Kwiatkowskiego, Centralny rejestr umów – jak to robią inni, Frankbold.pl 13 października 2015 roku (<http://blog.frankbold.pl/centralny-rejestr-umow-jak-to-robja-inni/>)

5 Studium przypadku: Zamówienia publiczne w Republice Słowackiej, 27 grudnia 2013 roku (http://informacjapubliczna.org.pl/7,898,studium_przypadku_zamowienia_publiczne_w_republice_slowackiej.html)